

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กวาง อยู่สูง, อายุ 80 ปี ชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านโป่งวิเชียร ต.ยางน้ำก่ดัดใต้ อ.หนองหญ้าปล้อง จ.ราชบุรี.

สัมภาษณ์, 2 สิงหาคม 2549.

กุลกาญจน์ แยมุ่น. ครัวไทยภาคกลาง : คุณลักษณะของที่ว่างและความหมาย. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต, ภาควิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2547.

เกรียงไกร ชีช่วง, อายุ 28 ปี ชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านโป่งประทีงบน กิ่งอ.บ้านคา จ.ราชบุรี. สัมภาษณ์, 12
มกราคม 2548.

แก้ว เสน่ห์ดีบัง, อายุ 44 ปี ชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านห้วยเกษม ต.ยางน้ำก่ดัดเหนือ อ.หนองหญ้าปล้อง จ.เพชรบุรี.

สัมภาษณ์, 31 กรกฎาคม 2549.

ขจัตถัย บุรุษพัฒน์. ชาวเขา. กรุงเทพฯ: แพรวพิทยา, 2518.

จอง ดาวตรง, ชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านสองพี่น้อง ต.สองพี่น้อง อ.แก่งกระจาน จ.เพชรบุรี. สัมภาษณ์, 13 มกราคม
2549.

จิตพัฑ ออเรื่องวิวัฒน์. สาระสำคัญด้านสภาวะน่าสบายที่เสริมสร้างอัจฉริยภาพของบ้านไทยในอดีต.

วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, ภาควิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

จีคัง คังฟู, อายุ 81 ปี ชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านห้วยแห้ง ต.ตะนาวศรี อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี. สัมภาษณ์, 14 ตุลาคม
2549.

ชวลิต กงจก, อายุ 45 ปี ชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านบ้านคา กิ่งอ.บ้านคา จ.ราชบุรี. สัมภาษณ์, 13 ตุลาคม 2549.

ชาญวิทย์ เกษตรศิริ, ฉลาดชาย รมิตานนท์ และวิระดา สมสวัสดิ์. พม่า: อดีตและปัจจุบัน. กรุงเทพฯ: สายส่ง
ศึกษิต, 2526.

ชูศิลป์ ชีช่วง, ผู้ใหญ่บ้านหมู่บ้านโป่งประทีงบน กิ่งอ.บ้านคา จ.ราชบุรี. สัมภาษณ์, 15 สิงหาคม 2548.

ชูพินิจ เกษมณี, บรรณาธิการ. ชาติพันธุ์และมายาคติ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ,
2546.

โชติ กัลยาณมิตร. พจนานุกรมสถาปัตยกรรมและศิลปะเกี่ยวเนื่อง. กรุงเทพฯ: การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย,
2518.

โชติ กัลยาณมิตร. สถาปัตยกรรมแบบไทยเดิม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สมาคมสถาปนิกสยามในพระบรม
ราชูปถัมภ์, 2539.

ดำรงชัย แซ่ลิ้ม, อายุ 31 ปี ชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านโป่งกระทีงบน กิ่งอ.บ้านคา จ.ราชบุรี. สัมภาษณ์, 12 ตุลาคม
2549.

ดำรงราชานุภาพ, สมเด็จพระ กรมพระยา. ไทยรบพม่า. พระนคร: คลังวิทยา, 2501.

- ตำนานสถาปัตยกรรมไทย. กรุงเทพฯ : ฟิกเกอร์ เบริน, 2548.
- เตียง ขอระ, ชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านโป่งกระทิงบน กิ่งอ.บ้านคา จ.ราชบุรี. สัมภาษณ์, 12 ตุลาคม 2549.
- แดง ดาวตรง, อายุ 86 ปี ชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านสองพี่น้อง ต.สองพี่น้อง อ.แก่งกระจาน จ.เพชรบุรี. สัมภาษณ์, 13 มกราคม 2548.
- ธีรวรรณ สมะพันธุ์. เรือนกะเหรี่ยงโป้ว หมู่บ้านแม่จ้าง. สารนิพนธ์ประกาศนียบัตรชั้นสูง ภาควิชาศิลปสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2520.
- นิจ หิณฐิระนันท์. สถาปัตยกรรมไทย: ปาฐกถา ชุด "สิรินธร" ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.
- นิพัทธ์พร เพ็งแก้ว. เจ้านายในความทรงจำของคนบ้านป่าเมืองเพชร. สารคดี 16 (ตุลาคม 2543): 156-160.
- บุญช่วย ศรีสวัสดิ์. 30 ชาติในเชียงราย. พระนคร : รวมสาส์น, 2496.
- บุญช่วย ศรีสวัสดิ์. ชาวเขาในไทย. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2506.
- เบาวิริง, จอห์น, เซอร์. ราชอาณาจักรและราษฎรสยาม. แปลโดย นันทนา ตันติเวสส และคนอื่นๆ. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโดยต่างประเทศไทย : มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 2547.
- แบน เย้เจ็ด, ชาวกะเหรี่ยงอาวุโสหมู่บ้านบ้านบ่อ ต.สวนผึ้ง อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี. สัมภาษณ์, 13 ตุลาคม 2549.
- แบ๊ะ กงจก, อายุ 64 ปี ชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านบ้านคา กิ่งอ.บ้านคา จ.ราชบุรี. สัมภาษณ์, 13 ตุลาคม 2549.
- ปรัง สีทอง, อายุ 53 ปี ชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านป่าละอู ต.ห้วยสัตว์ใหญ่ อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์. สัมภาษณ์, 16 ตุลาคม 2549.
- ประทีป มาลากุล. พัฒนาการบ้านของคนไทยในภาคกลาง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- ประสิทธิ์ ธีรานันท์. กะเหรี่ยงในเพชรบุรี. ใน สารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคกลาง เล่ม 1, หน้า 240-246. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์, 2542.
- ปราณี วงษ์เทศ. สังคมและวัฒนธรรมในอุษาคเนย์. กรุงเทพฯ: ศิลปวัฒนธรรม, 2543.
- पालเลอแก้ว, ฌอง แบปติสต์. เล่าเรื่องเมืองไทย. แปลโดย สันต์ ท. โกมลบุตร. พระนคร: ก้าวหน้า, 2506.
- โป้ง คุ่งสิง, ชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านบ้านคา กิ่งอ.บ้านคา จ.ราชบุรี. สัมภาษณ์, 13 ตุลาคม 2549.
- โป่ง ชงไชย. อายุ 61 ปี ชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านห้วยเกษม ต.ยางน้ำกลัดเหนือ อ.หนองหญ้าปล้อง จ.เพชรบุรี. สัมภาษณ์, 31 กรกฎาคม 2549.
- พรหมสิทธิ์ สร้อยระย้า. การศึกษาเพื่อหาแนวทางในการสร้างต้นแบบระบบหลังคาเพื่อลดการถ่ายเทความร้อนเข้าสู่อาคารในเขตร้อนชื้น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- พลิกแผ่นดินศักดิ์สิทธิ์คันทาพระฤาษี. สยามอารยะ 14 (กุมภาพันธ์ 2537): 30-36.
- ไพบุลย์ บุญไชย. ภูมิศาสตร์กายภาพเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2549.
- มณฑล คงแถวทอง. กะเหรี่ยงในกาญจนบุรี. สารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคกลาง 1(2542): 229-240.
- มนู วัลยะเพชร และวัฒนา พิณยนิติศาสตร์. พจนานุกรมภูมิศาสตร์. พระนคร: สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2508.

- ยนต์ ชุมจิต. ประวัติศาสตร์เมืองราชบุรี. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2547.
- เย็น มุลคอน, อายุ 45 ปี ชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านบ้านคา กิ่งอ.บ้านคา จ.ราชบุรี. สัมภาษณ์, 13 ตุลาคม 2549.
- ราชฎ สุमानนท์. ลักษณะเฉพาะของมมเหยียงหลังคาที่มีต่อความรู้สึกอันหนาวภายในเรือนไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์, 2546.
- ฤทัย ใจจงรัก. เรือนไทยเดิม. พระนคร: มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2518.
- วันทนีย์ ศรีรัฐ. ภูมิศาสตร์ประเทศไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2539.
- วิชัย เทียนน้อย. ภูมิอากาศวิทยา. กรุงเทพฯ: อักษรวัฒนา, (ม.ป.ป.).
- วิเชียร อันประเสริฐ. กะเหรี่ยงกับการจัดการทรัพยากรและความเจ็บป่วย. ใน ยศ สันตสมบัติ (บรรณารักษ์), นิเวศวิทยาชาติพันธุ์ ทรัพยากรชีวภาพและสิทธิชุมชน, หน้า 197-235. เชียงใหม่: บริษัทวิทอินดีไซน์, 2547.
- วิไลเลขา บุรณศิริ และสิริรัตน์ เรืองวงศ์ถาวร. ประวัติศาสตร์เอเชียอาคเนย์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, (ม.ป.ป.).
- วุฒิ บุญเลิศ, ชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านสวนผึ้ง ต.ตะนาวศรี อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี. สัมภาษณ์, 14 ตุลาคม 2549.
- วุฒิ บุญเลิศ และคณะ. เมื่อกะเหรี่ยงสวนผึ้งลุกขึ้นพูด. (ม.ป.ท., ม.ป.ป.). (เอกสารยังไม่ตีพิมพ์เผยแพร่)
- ศิริศักดิ์ คุ้มรักษา และสุกัญญา ภัทรราชัย. กะเหรี่ยงในราชบุรี. สารานุกรมวัฒนธรรมไทยภาคกลาง 1 (2542): 246-247.
- สงเคราะห์ชาวเขา, กอง. กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม. ทำเนียบชุมชนบนพื้นที่สูง 20 จังหวัดในประเทศไทย ปีพ.ศ. 2540. กรุงเทพฯ : กองสงเคราะห์ชาวเขา กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม, 2541.
- สมบุรณ์ อ้อยเล็ก, อายุ 44 ปี ชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านห้วยเกษม ต.ยางน้ำกักัดเหนือ อ.หนองหญ้าปล้อง จ.เพชรบุรี. สัมภาษณ์, 31 กรกฎาคม 2549.
- สภาวัฒนธรรมกิ่งอำเภอบ้านคา. กะเหรี่ยงโพธิ์ลงเขตวัฒนธรรมราชบุรี. (ม.ป.ท.: ม.ป.ป.).
- สมภพ ภิรมย์. บ้านไทยภาคกลาง. พระนคร: คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2513.
- สมภพ โรจนพันธ์ และคนอื่นๆ. เรือนไทยภาคกลาง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์, 2526.
- สมฤดี คังฟู, อายุ 34 ปี ชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านห้วยแห้ง ต.ตะนาวศรี อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี. สัมภาษณ์, 14 ตุลาคม 2549.
- สวาท เสนาณรงค์. ภูมิศาสตร์วัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: บริษัท อักษรเจริญทัศน์, 2536.
- สวาท เสนาณรงค์. ภูมิศาสตร์ประเทศไทย. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2529.
- สังคีต จันทนะโพธิ. คนภูเขาชาวกะเหรี่ยง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ธารบัวแก้ว, 2542.
- สายเมือง วิรัชศิริ. ชาวเขาในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: องค์การค้าของคุรุสภา, 2529.
- สามารถ สิริเวชพันธ์. เรือนแบบกะเหรี่ยง. ใน เรือนชนบท, หน้า 34-57. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ครองช่าง, 2537.
- สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการปฏิบัติการจิตวิทยาแห่งชาติ. ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง. (ม.ป.ท), 2518.

- สุจิตลักษณ์ ตีผลดง และ สรินยา คำเมือง. สารานุกรมกลุ่มชาติพันธุ์ กะเหรี่ยงโป. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัย
ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล, 2540.
- สุตารา สุจฉายา. เพชรบุรี: เพื่อความเข้าใจในแผ่นดิน. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สารคดี, 2547.
- สุนทร บุญญาธิการ และ ธนิต จินดาวงศ์. การวิเคราะห์สภาวะน้ำสลายและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องของ
อาคารสถาปัตยกรรมไทย. (ม.ป.ท), 2536.
- สุบิน วงศ์พันธ์. แนวทางการใช้รูปแบบการไหลเวียนกระแสลมของเรือนไทยในบ้านพักอาศัย. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, ภาควิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2547.
- สุรียา รัตนกุล. พจนานุกรม ภาษาไทย - กะเหรี่ยงสะกอ. นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัยและสถาบันวิจัยภาษาและ
วัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยมหิดล, 2529.
- เสนอ นิลเดช. เรือนเครื่องผูก. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เมืองโบราณ, 2547.
- หญ้าน้ำ พุ่มขุนหลวง. เพลงในถ้ำ. กรุงเทพฯ: บริษัทอมรินทร์ บুকเซ็นเตอร์, 2545.
- หนึ่ง ดังแสง, อายุ 45 ปี ชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านลิ้นช้าง ต.ยางน้ำกลัดเหนือ อ.หนองหญ้าปล้อง จ.เพชรบุรี.
สัมภาษณ์, 31 กรกฎาคม 2549.
- หอม ดังแสง, อายุ 68 ปี ชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านลิ้นช้าง ต.ยางน้ำกลัดเหนือ อ.หนองหญ้าปล้อง จ.เพชรบุรี.
สัมภาษณ์, 1 สิงหาคม 2549.
- หอม ปลืดอก, อายุ 56 ปี ชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านป่าละอู ต.ห้วยสัตว์ใหญ่ อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์. สัมภาษณ์,
16 ตุลาคม 2549.
- แห้ง ทองดีเลี้ยง, อายุ 49 ปี ชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านโป่งลึก อ.แก่งกระจาน จ.เพชรบุรี. สัมภาษณ์, 12 มกราคม
2548.
- อนุমানราชธน, พระยา. ชีวิตชาวไทยสมัยก่อน. พระนคร: สำนักพิมพ์บรรณาคาร, 2510.
- อนุমানราชธน, พระยา. ปลูกเรือน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สยาม, 2539.
- อนุমানราชธน, พระยา. เรื่องวัฒนธรรม. พระนคร: สำนักพิมพ์บรรณาคาร, 2501.
- อนุমানราชธน, พระยา. สารานุกรมของเสฐียรโกเศศ. พระนคร: สำนักพิมพ์บรรณาคาร, 2539.
- อรศิริ ปาณินท์. ปัญหาสร้างสรรคในเรือนพื้นถิ่นอุษาคเนย์: กรณีศึกษา ไทย ลาว อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ ผ่านที่
ว่าง มวล และชีวิต. กรุงเทพฯ: ภาควิชาศิลปสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2543.
- อัน นิมมานเหมินท์. เรือนไทยแบบดั้งเดิม. พระนคร: คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2515.
- อิน บุญช่วย, อายุ 77 ปี ชาวกะเหรี่ยงหมู่บ้านบ้านคา กิ่งอ.บ้านคา จ.ราชบุรี. สัมภาษณ์, 13 ตุลาคม 2549.
- ฮอลล์, ดี.จี.อี. ประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้. แปลโดย วรณพญา สนิทวงศ์ ณ อยุธยา และคนอื่นๆ.
กรุงเทพฯ: มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 2522.

ภาษาอังกฤษ

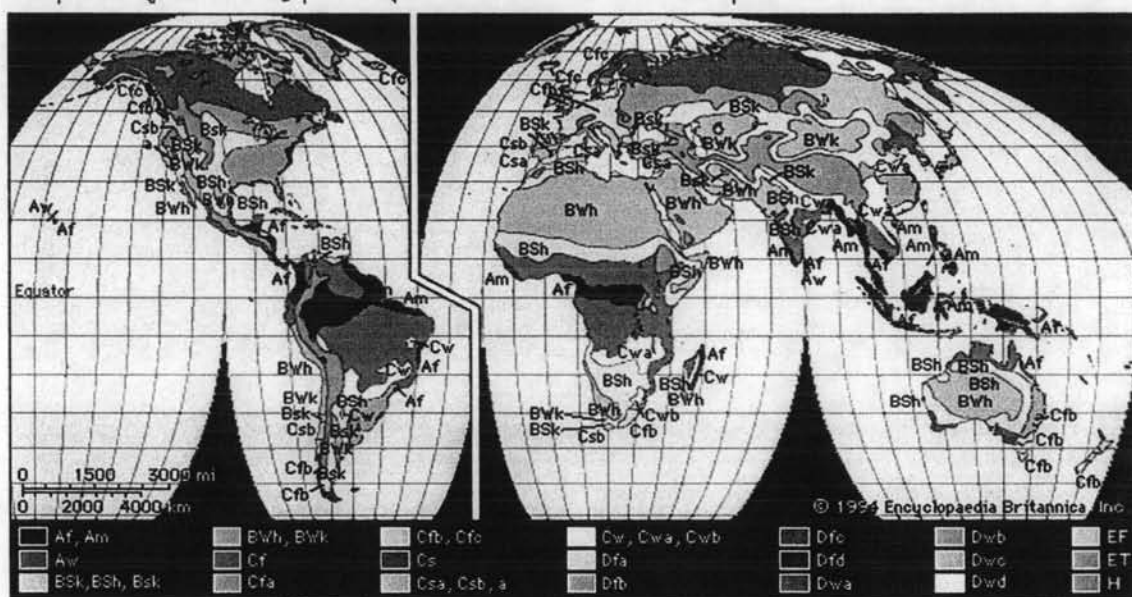
- Brock, Jan D.M. and Webb, John W.. A Geography of mankind. Newyork: McGraw-Hill, 1968.
- Chutima Keawsilpa. A description of Pho Karen: a Tibeto-Burman language. Master's Thesis, ILCRD, Graduate School, Mahidol university, 1987.
- Cook, Jeffrey. Climate. Encyclopedia of vernacular architecture of the world 1 (1998): 127-139.
- Courtauld, Caroline. Burma (Myanmar). Hong Kong : Odyssey, 1999.
- Ferrars, Max and Bertha. Burma. Bangkok : AVA Publishing House, 1996.
- Karen house. In-Service Orientation on Hill Tribes, First Symposium, Bangkok : Ministry of Interior/Hill Tribe Welfare Division (October 1970).
- Keyes, Charles F. The Golden peninsula : culture and adaptation in mainland Southeast Asia. New York : Mac Millan, 1973.
- Keyes, Charles F. The Karen in Thai History and the History of the Karens in Thailand. A Pivotal or Marginal People : the Place of the Karens in Southeast Asia, Washington, D.C., (29 March 1971)
- Lebar, Frank M., Gerald C. Hickey, and John K. Musgrav. Ethnic groups of Mainland Southeast Asia. New Haven: Human Relations Arca files Press, 1964.
- Marshall, Harry Ignatius. The Karen people of Burma : a study in anthropology an ethnology. Bangkok, Thailand : White Lotus Press, 1997.
- Moizo, Bernard. Karen house. Encyclopedia of vernacular architecture of the world 2 (1997): 1054-1056.
- Mohd, Razha Rashid. Karen Swiddening Techniques, from Farmers in the Hills : Upland Peoples of North Thailand. Kuala Lumpur: Universiti Sains Malaysia/School of Comparative Social Sciences, 1975.
- Patama Roonrakwit. Siamese. Encyclopedia of vernacular architecture of the world 2 (1998): 1060-1061.
- Sternstein, Larry. Thailand : The Environment of Modernisation. Sydney : McGrew-Hill, 1976.
- The Karen Tribal Group of Thailand. (n.p.), 1969.
- The Kariang-Karen. In-Service Orientation on Hill Tribes, First Symposium, Bangkok : Ministry of Interior/Hill Tribe Welfare Division (October 1970).

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

ภูมิอากาศโลกตามลักษณะการจัดจำแนกแบบคอปเฟิน (Koppen's climate Classification)

การจัดจำแนกลักษณะภูมิอากาศโลกแบบคอปเฟินเป็นแบบแนวคิดที่ตั้งชื่อตามผู้คิดค้นมา โดยนักภูมิศาสตร์ชาวเยอรมันชื่อ วลาดิเมีย คอปเฟิน(Wladimir Koppen) มหาวิทยาลัยกราซ(Graz) ประเทศออสเตรีย ที่พยายามศึกษาจัดระบบการแบ่งลักษณะภูมิอากาศทั้งโลก โดยลักษณะการแบ่งเขตภูมิอากาศของคอปเฟินใช้อุณหภูมิของอากาศ และปริมาณน้ำฝนเป็นเกณฑ์ ระบบแนวคิดในทางภูมิศาสตร์ของคอปเฟินนี้คิดค้นเมื่อปี ค.ศ. 1918 การแบ่งเขตภูมิอากาศของคอปเฟินได้แบ่งเขตภูมิอากาศออกเป็นกลุ่มใหญ่ๆ 5 เขตด้วยกัน และใช้สัญลักษณ์เป็นอักษรภาษาอังกฤษตัวพิมพ์ใหญ่ได้แก่ A B C D E เป็นชื่อเรียกเขตภูมิอากาศต่างๆและเขตภูมิอากาศใหญ่ๆแต่ละกลุ่มก็สามารถแบ่งออกเป็นเขตย่อยๆดังภาพ

ภาพที่ 91 ภูมิอากาศโลกตามลักษณะการจัดจำแนกแบบคอปเฟิน

ความหมายตามสัญลักษณ์แทนภูมิอากาศแต่ละประเภท (แหล่งที่มา: ไพบูลย์ บุญไชย, 2549)

- Af - ภูมิอากาศแบบร้อนชื้น(Tropical rainforest climate)
- Am - ภูมิอากาศแบบมรสุม(Monsoon climate)
- Aw - ภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้าเขตร้อน(Tropical Savanna)
- Bs - ภูมิอากาศกึ่งแห้งแล้งหรือสเตปป์(Steppe climate)
- Bw - ภูมิอากาศแห้งแล้งแบบทะเลทราย(Desert climate)
- Cw - ภูมิอากาศอบอุ่นชื้น ฤดูหนาวแห้งแล้ง(Subtropical humid)
- Cf - ภูมิอากาศแบบอบอุ่นชื้นตลอดปี
- Cs - ภูมิอากาศอบอุ่นชื้นฤดูร้อนแห้งแล้ง หรือแบบเมดิเตอร์เรเนียน
- Df - ภูมิอากาศหนาวมีหิมะตก ชุ่มชื้นตลอดปี
- Dw - ภูมิอากาศหนาวมีหิมะตก ฤดูหนาวแห้งแล้ง
- ET - ภูมิอากาศแบบทุนดรา
- EF - ภูมิอากาศแบบขั้วโลก

ความหมายและสัญลักษณ์แทนภูมิอากาศแต่ละประเภทในระบบแบ่งภูมิอากาศโลกแบบคอปเฟิน
ภูมิอากาศหลัก(Major Climate Regions)

- A - ภูมิอากาศร้อนชื้น(Tropical climate) อุณหภูมิเฉลี่ยของทุกเดือนไม่ต่ำกว่า $18^{\circ}\text{ซ.}(64.4^{\circ}\text{ฟ.})$ ไม่มีฤดูหนาวฝนตกชุกกว่าการระเหย
- B - ภูมิอากาศแห้งแล้ง(Dry climate) ศักยภาพของการระเหยมากกว่าปริมาณฝนที่ได้รับตลอดปี
- C - ภูมิอากาศอบอุ่น(Warm temperate climate) อุณหภูมิของเดือนหนาวสุดต่ำกว่า $18^{\circ}\text{ซ.}(64.4^{\circ}\text{ฟ.})$ แต่เกิน $-3^{\circ}\text{ซ.}(26.6^{\circ}\text{ฟ.})$
- D - ภูมิอากาศหนาว(Snow climate) เดือนที่หนาวที่สุดต่ำกว่า $-3^{\circ}\text{ซ.}(26.6^{\circ}\text{ฟ.})$ และ เดือนที่อุณหภูมิสูงสุดไม่เกิน $10^{\circ}\text{ซ.}(50^{\circ}\text{ฟ.})$
- E - ภูมิอากาศขั้วโลก(Polar climate) ไม่มีฤดูร้อนชัดเจน เดือนที่มีอุณหภูมิสูงสุดไม่เกิน $10^{\circ}\text{ซ.}(50^{\circ}\text{ฟ.})$

ภูมิอากาศย่อย(Subtypes for Temperature and Precipitation)

a - ร้อนจัดในฤดูร้อน(Hot summer) เดือนร้อนสุดอุณหภูมิเกิน $22^{\circ}\text{ซ.}(71.6^{\circ}\text{ฟ.})$	s - อากาศแห้งแล้งในฤดูร้อน มีฝนตกในฤดูหนาว ใช้สำหรับแบบ C
b - อบอุ่นในฤดูร้อน(Warm summer) เดือนที่อุณหภูมิสูงสุดต่ำกว่า $22^{\circ}\text{ซ.}(71.6^{\circ}\text{ฟ.})$ และเกิน $10^{\circ}\text{ซ.}(50^{\circ}\text{ฟ.})$ 4 เดือนขึ้นไป	w - อากาศแห้งแล้งในฤดูร้อน มีฝนตกในฤดูร้อน ใช้สำหรับแบบ A,C,D
c - อากาศเย็นมีฤดูร้อนสั้น เดือนที่อุณหภูมิสูงสุดต่ำกว่า $22^{\circ}\text{ซ.}(71.6^{\circ}\text{ฟ.})$ และเกิน $10^{\circ}\text{ซ.}(50^{\circ}\text{ฟ.})$ 1 - 3 เดือน	f - อากาศชื้น ปริมาณฝนเพียงพอทุกเดือนในรอบปี ไม่มีฤดูแล้ง ใช้กำหนดลักษณะย่อยของภูมิอากาศแบบ A,C,D
d - อากาศเย็นจัดในฤดูหนาว เดือนที่หนาวที่สุดอุณหภูมิต่ำกว่า $-38^{\circ}\text{ซ.}(-36.4^{\circ}\text{ฟ.})$ สัญลักษณ์ a,b,c ใช้สำหรับภูมิอากาศแบบ C และ D ส่วน d ใช้สำหรับ D เท่านั้น	m - อากาศแบบมรสุม ใช้สำหรับภูมิอากาศแบบ A เท่านั้น
h - อากาศร้อนแห้งแล้ง อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี $18^{\circ}\text{ซ.}(64.4^{\circ}\text{ฟ.})$ ขึ้นไป ใช้สำหรับ B	
k - อากาศอบอุ่นแห้งแล้ง $18^{\circ}\text{ซ.}(64.4^{\circ}\text{ฟ.})$ ใช้สำหรับแบบ B	

ภาคผนวก ข.

เรือนตัวอย่างเสริมความ (เรือนตัวอย่างที่ 5 – 12)

เรือนที่ 5 เรือนของนายกวาง อยู่สูง

4 หมู่ 2 บ.โป่งวิเชียร ต. ยางน้ำกลัดใต้ อ.หนองหญ้าปล้อง จ. เพชรบุรี

เป็นเรือนลักษณะแบบแผนนิยม ที่สร้างปรับปรุงจากเดิมที่เป็นกระต๊อบสำหรับเฝ้านา จึงมีลักษณะเรือนที่สร้างอย่างง่าย แต่ก็ยังแสดงถึงลักษณะรูปทรง และพื้นที่ใช้สอยภายในตามแบบดั้งเดิม

เรือนที่ 6 เรือนของนางดอกไม้ คนบุญ (กำนันตำบลยางน้ำกลัดใต้ จ.เพชรบุรี)

6 หมู่ 1 บ.ยางน้ำกลัดใต้ ต. ยางน้ำกลัดใต้ อ. หนองหญ้าปล้อง จ. เพชรบุรี

เป็นเรือนลักษณะแบบแผนนิยม หรือตามลักษณะแบบดั้งเดิม แต่ไม่ได้ใช้อยู่อาศัยเป็นหลัก เป็นเรือนที่สร้างจำลองไว้ในบริเวณของเรือนหลักในปัจจุบัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์และเผยแพร่วัฒนธรรมกะเหรี่ยงของบ้านยางน้ำกลัดใต้ ตำบลยางน้ำกลัดใต้ จังหวัดเพชรบุรีเป็นหลัก

เรือนที่ 7 เรือนของนางดง ดอกใบ

27 หมู่ 3 บ.ลิ้นช้าง ต. ยางน้ำกลัดเหนือ อ. หนองหญ้าปล้อง จ. เพชรบุรี

ลักษณะเรือนไม่ตรงตามแบบแผนนิยม เป็นเรือนหลังคาจั่วทรงเตี้ย มุงด้วยสังกะสี ทิศของเรือนวางแนวออกไปตามทิศตะวันออก - ตก มีประตูด้านเสริมความดังนี้

1. ตัวเรือนยังมีเพิงคลุมกะล่อมข้าวทางด้านข้างของตัวเรือน นายหอม ดังแสง ผู้สร้างเรือนกล่าวว่า กะล่อมข้าวจะอยู่ทางตะวันออกของตัวเรือน และจะต้องอยู่ทางหัวนอนเสมอ
2. นายหอม ดังแสง กล่าวถึงคำว่า "ซอก" และ "ชะเบียง" ในเรือนกะเหรี่ยง "ซอก" หมายถึง พื้นที่ที่ยกสูงกว่าชานไม่มากนัก แต่อยู่ต่ำกว่าปลั่งเพิง "ชะเบียง" หมายถึงถึง พื้นที่เรือนในระดับที่อยู่ต่ำกว่าชาน

เรือนที่ 8 เรือนของนางดอกรัก ปลีตอก

29 หมู่ 3 บ.ปาละฮู ต. ห้วยสัตว์ใหญ่ อ. หัวหิน จ. ประจวบคีรีขันธ์

ลักษณะเรือนไม่ตรงตามแบบแผนนิยม เป็นเรือนหลังคาจั่วทรงเตี้ย มุงด้วยสังกะสี ทิศของเรือนโดยวางแนวออกไปตามทิศตะวันออก - ตก เป็นเรือนที่ยังคงลักษณะของเรือนกะเหรี่ยงเดิมมากที่สุด ในหมู่บ้านปาละฮู หมู่บ้านปาละฮูนี้ส่วนใหญ่เป็นชาวกะเหรี่ยง และเดิมทีแรกนั้นเป็นถิ่นฐานของชาวกะเหรี่ยงที่มาอาศัยอยู่ก่อนที่ชาวกะเหรี่ยงจะเริ่มเข้ามาทำมาหากิน ตั้งเรือนอยู่อาศัย ในปัจจุบันมีชาวกะเหรี่ยงหรือโพล่งที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ที่บ้านปาละฮูประมาณ 6 ครัวเรือน

เรือนของนางดอกรัก ปลีตอก เป็นเรือนกะเหรี่ยงที่ดูปิดมิดชิด ไม่โปร่งเหมือนกับลักษณะเรือนแบบแผนนิยม หรือแบบดั้งเดิม นางปรัง สีทองและเจ้าของเรือนกล่าวถึงสาเหตุเป็นเพราะ เดิม

ที่อยู่กัน 2 คนพี่น้อง เป็นผู้หญิงทั้งคู่ ซึ่งส่วนใหญ่คนในหมู่บ้านก็เป็นกะเหรี่ยงกัน บางทีก็พูดจากัน ฟังไม่รู้เรื่อง ก็เลยทำบ้านให้มีติดไว้ อุ่นใจกว่า เรือนเลยดูมีติดคิดว่าเรือนกะเหรี่ยงทั่วไป

เรือนที่ 9 เรือนของนายเตียง ซอแระ

95/1 หมู่ 1 บ.โป่งกระทิงบน ต. บ้านบึง กิ่งอ.บ้านคา จ. ราชบุรี

ลักษณะเรือนไม่ตรงตามแบบแผนนิยม เป็นเรือนขนาดใหญ่ มุงด้วยสังกะสี ทิศของเรือนโดยวาง แนวออกไปตามทิศตะวันออก - ตก มีครัวอยู่ทางด้านหลัง ทิศตะวันตกของตัวเรือน

เรือนที่ 10 เรือนของนายน้อย กงจก

64 หมู่ 1 บ.บ้านคา ต. บ้านคา กิ่ง อ.บ้านคา จ. ราชบุรี

ลักษณะเรือนไม่ตรงตามแบบแผนนิยม เป็นเรือนหลังคาจั่ว 2 หลังชนาบกัน มุงด้วยสังกะสี ทิศของ เรือนโดยวางแนวออกไปตามทิศตะวันออก - ตก มีเพิงคลุมกะล่อมข้าวทางด้านข้างของตัวเรือน โดยกะล่อมข้าวจะอยู่ทางทิศเหนือของตัวเรือน และเป็นทิศหันหัวนอน มีครัวอยู่ทางด้านหลัง ทิศ ตะวันตกของตัวเรือน

เรือนที่ 11 เรือนของนายหอม ดังแสง

15 หมู่ 3 บ.ลิ้นช้าง ต. ยางน้ำกลัดเหนือ อ. หนองหญ้าปล้อง จ. เพชรบุรี

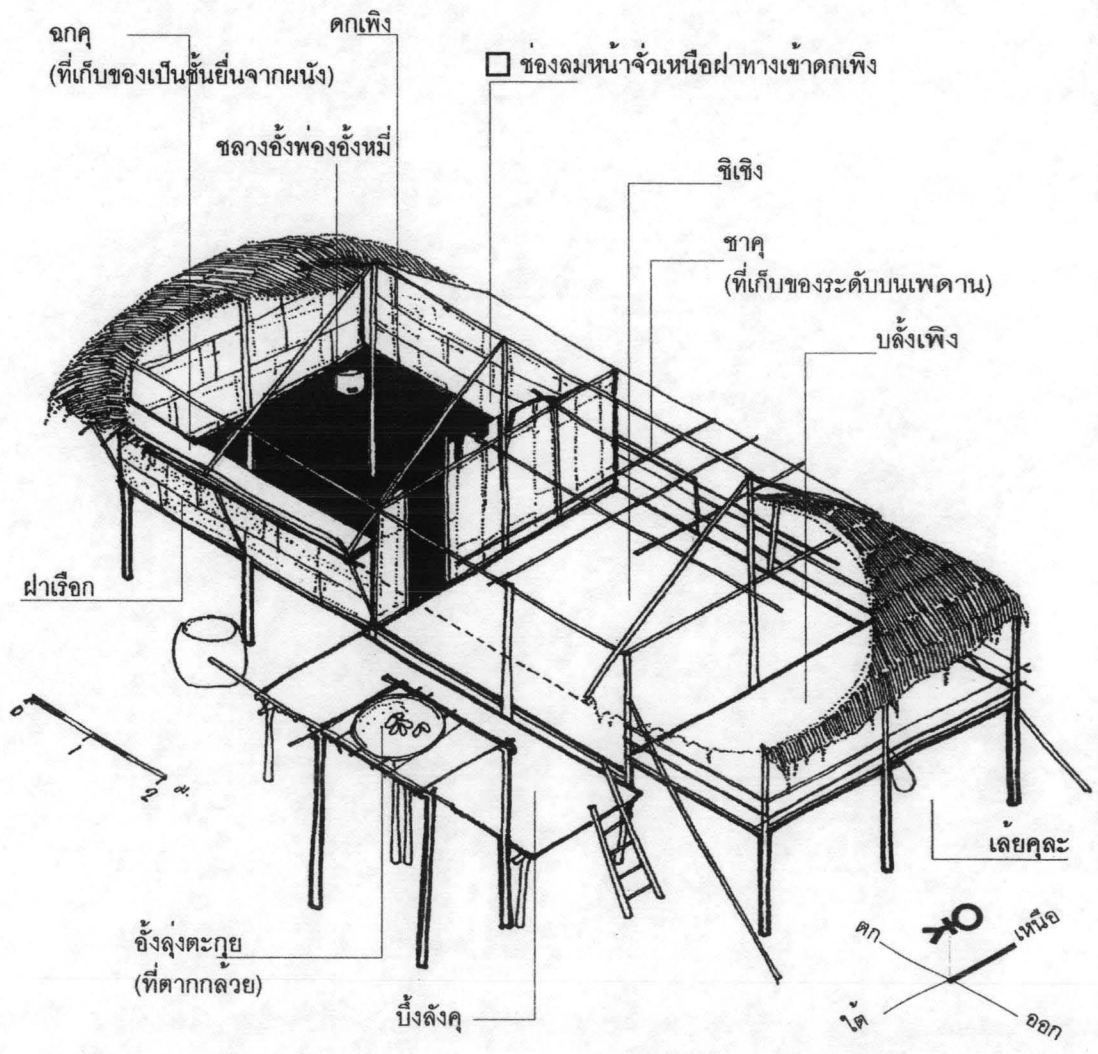
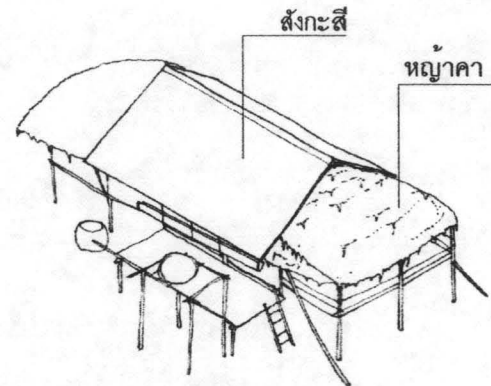
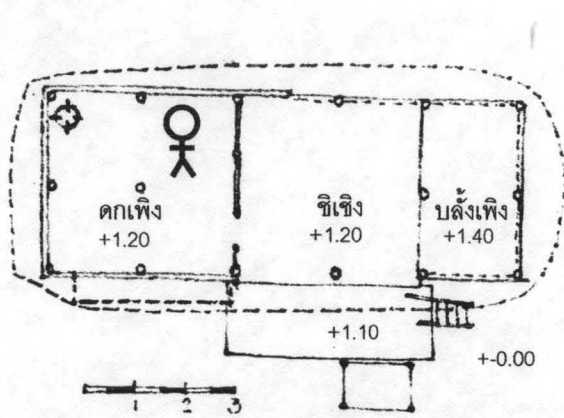
ลักษณะเรือนไม่ตรงตามแบบแผนนิยม เป็นเรือนขนาดใหญ่ มุงด้วยสังกะสี ทิศของเรือนโดยวาง แนวออกไปตามทิศตะวันออก - ตก มีเพิงคลุมบึงพังก์(ยุ่งข้าว)ทางด้านข้างของตัวเรือน โดยบึงพังก์จะ อยู่ทางทิศใต้ของตัวเรือน และเป็นทิศหันหัวนอน ครัวแยกออกมาเป็นเรือนอยู่ต่างหากทางด้าน หลัง ทิศตะวันตกของตัวเรือน

เรือนที่ 12 เรือนของนายนา แก่นเสน่ห์

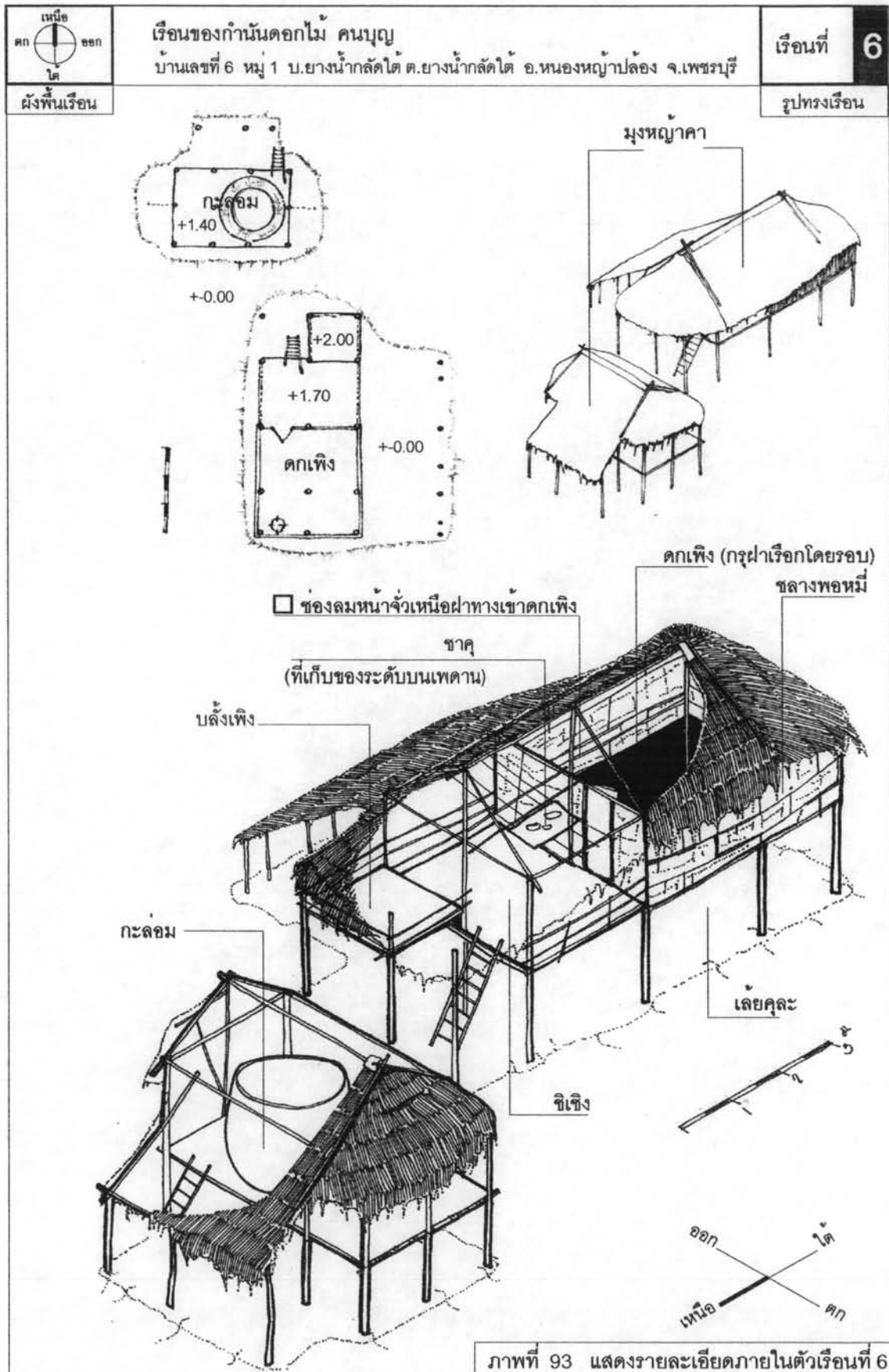
22 หมู่ 1 บ.สองพี่น้อง ต. สองพี่น้อง อ. แก่งกระจาน จ. เพชรบุรี

ลักษณะเรือนไม่ตรงตามแบบแผนนิยม เป็นเรือนขนาดใหญ่ มุงด้วยสังกะสี ทิศของเรือนโดยวาง แนวออกไปตามทิศตะวันออก - ตก มีเพิงคลุมบึงพังก์(ยุ่งข้าว)ทางด้านหลังของตัวเรือน โดยบึงพังก์จะ อยู่ทางทิศใต้ของตัวเรือน และเป็นทิศหันหัวนอน ครัวแยกออกมาเป็นเรือนอยู่ต่างหากทางด้าน หลัง ทิศตะวันตกของตัวเรือน

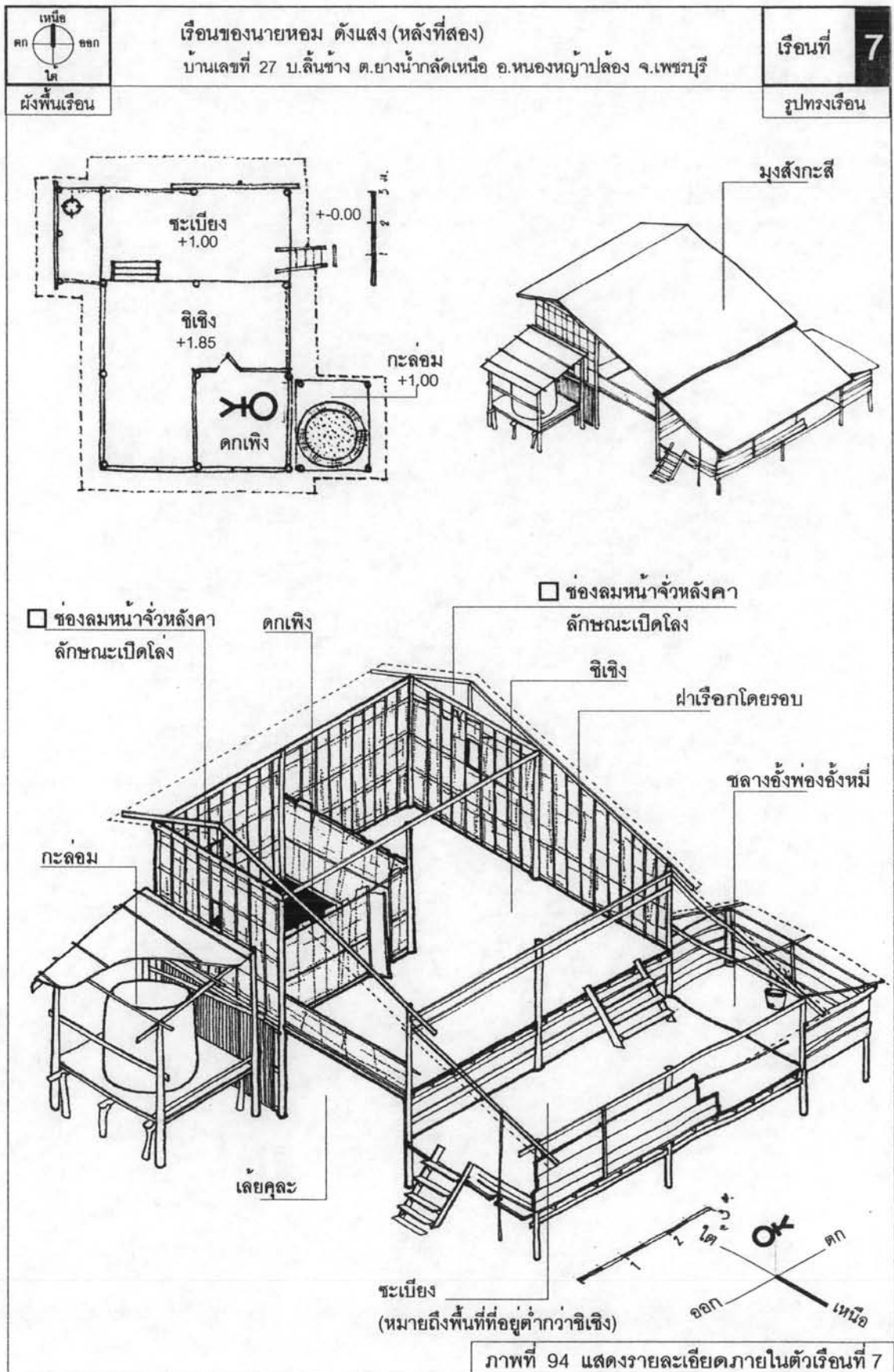
	<p>เรือนของนายกวาง อยู่สูง บ้านเลขที่ 4 หมู่ 2 บ.โป่งวิเชียร ต.ยางน้ำกลัดใต้ อ.หนองหญ้าปล้อง จ.เพชรบุรี</p>	<p>เรือนที่ 5</p>
<p>ผังพื้นเรือน</p>	<p>รูปทรงเรือน</p>	

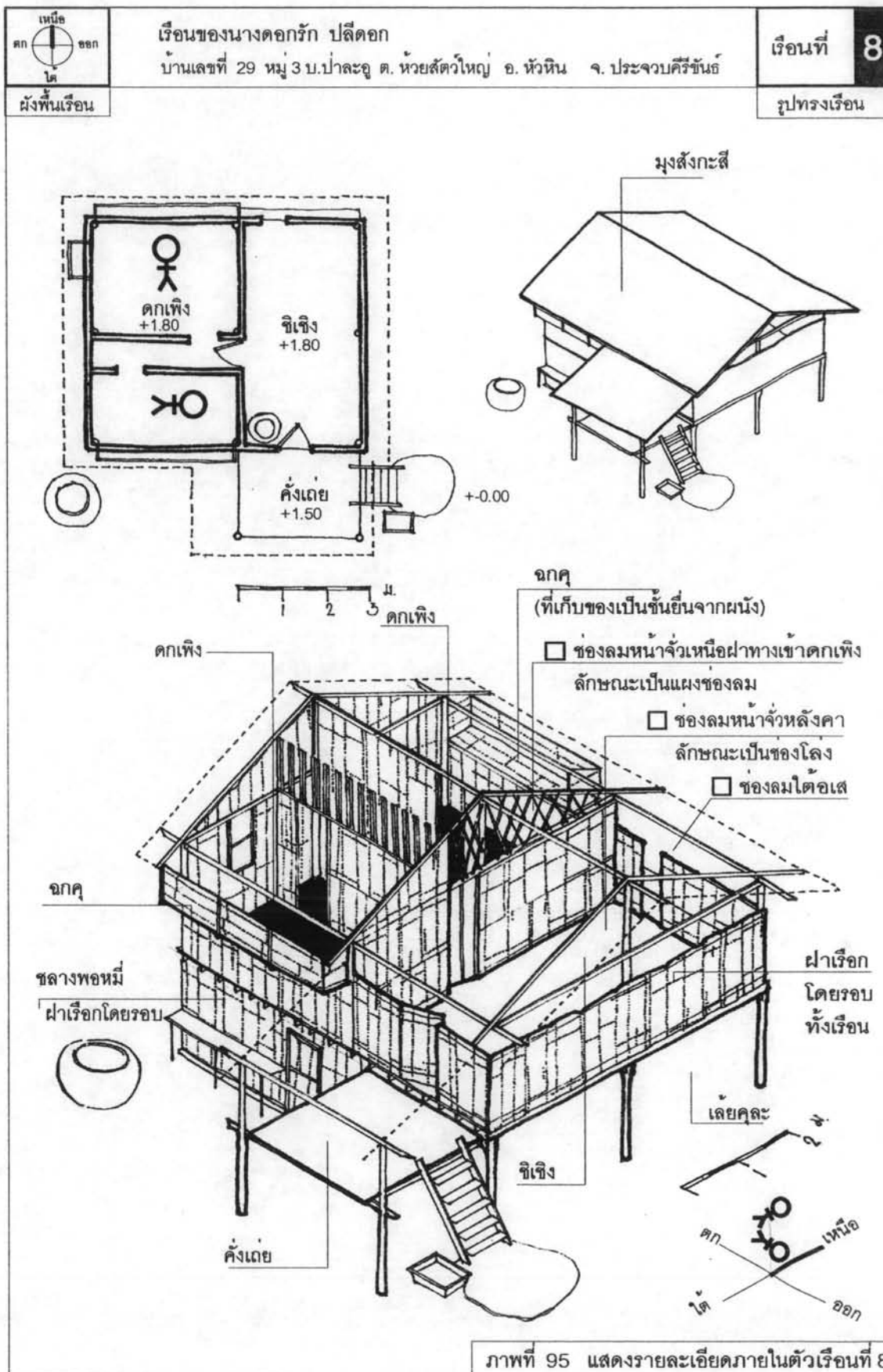
ภาพที่ 92 แสดงรายละเอียดภายในตัวเรือนที่ 5

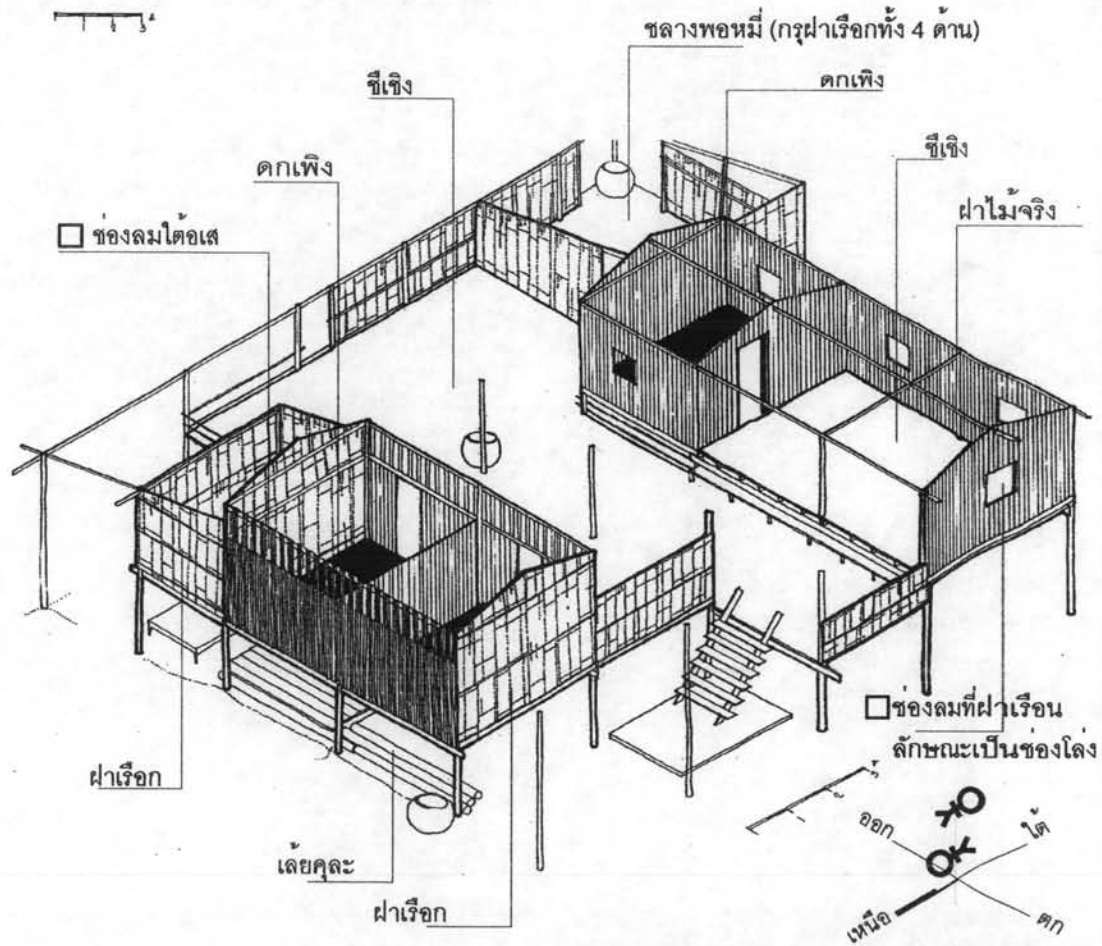
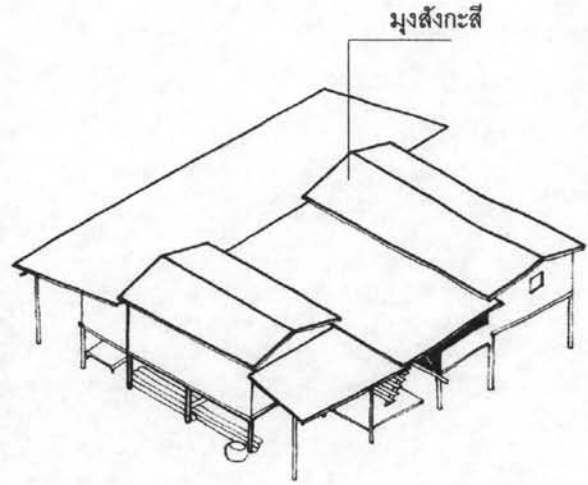
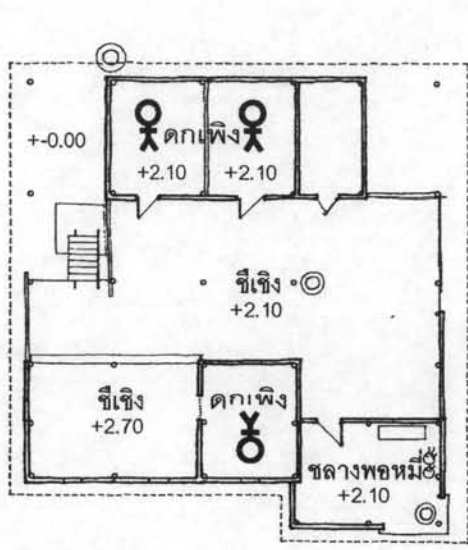
ภาพที่ 93 แสดงรายละเอียดภายในตัวเรือนที่ 6

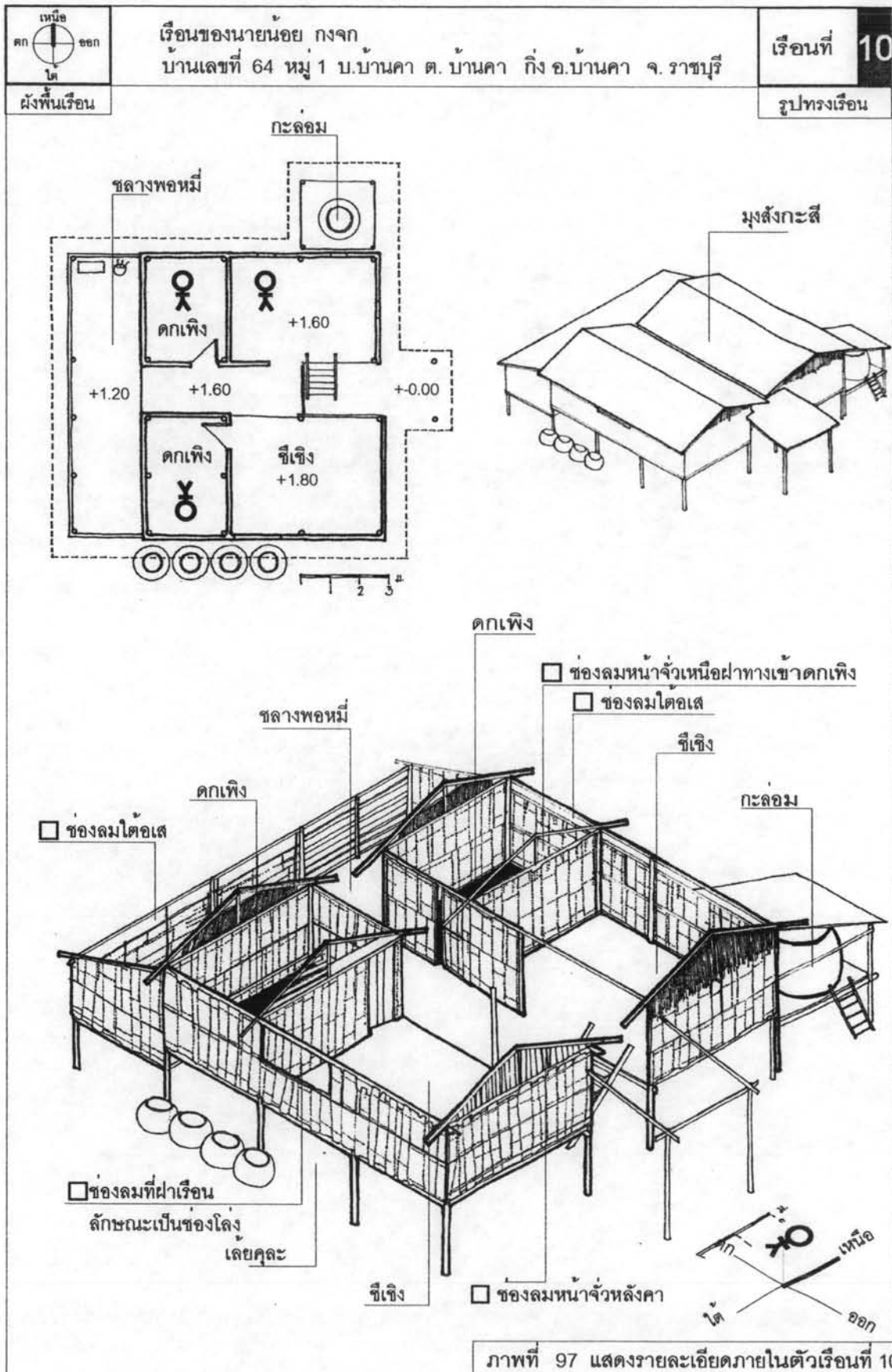
ภาพที่ 94 แสดงรายละเอียดภายในตัวเรือนที่ 7

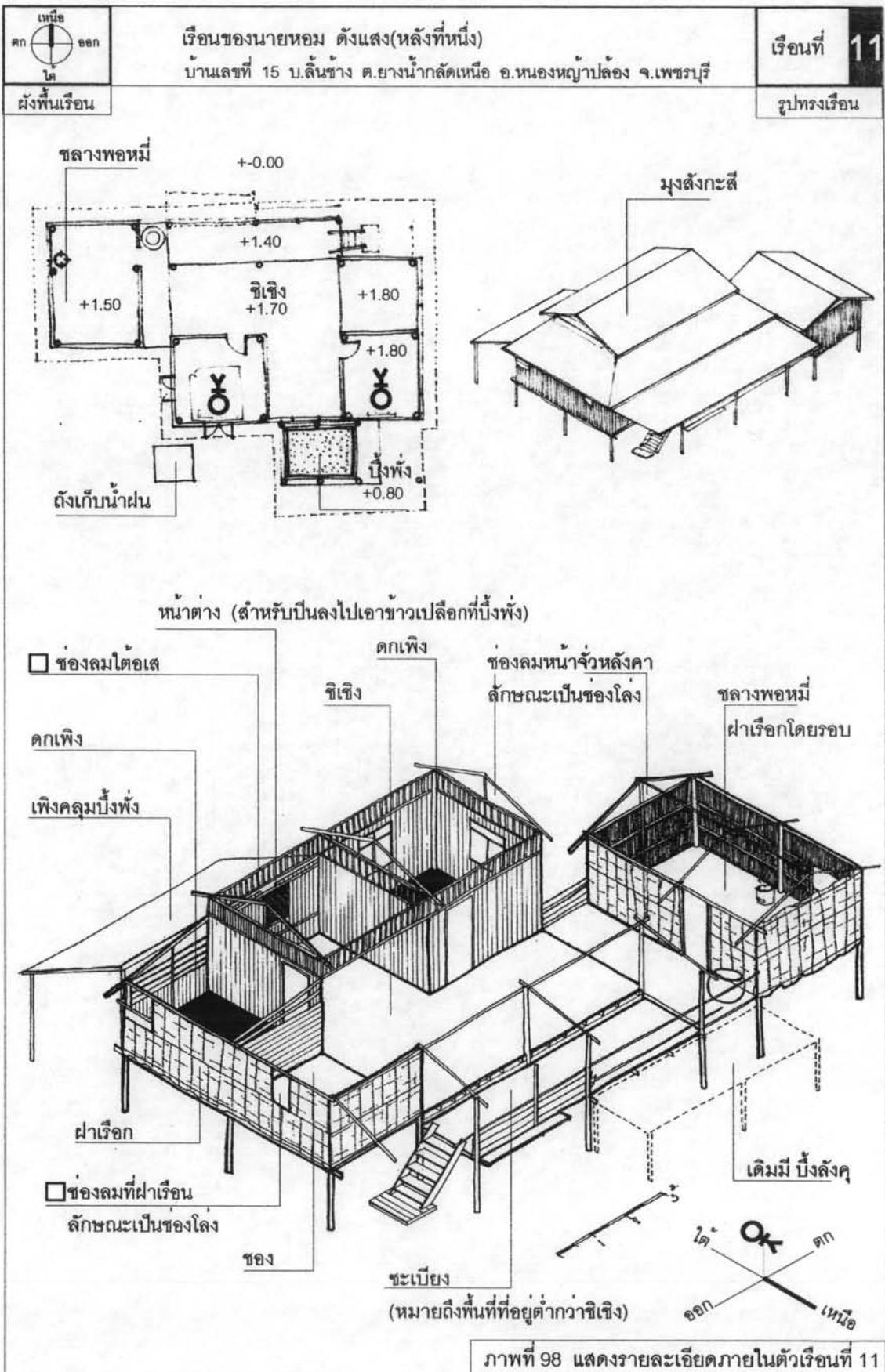

	<p>เรือนของนายเตียง ชอแนว บ้านเลขที่ 95/1 หมู่ 1 บ.โป่งกระทิงบน ต.บ้านบึง กิ่งอ.บ้านคา จ.ราชบุรี</p>	<p>เรือนที่ 9</p>
<p>ผังพื้นเรือน</p>		<p>รูปทรงเรือน</p>

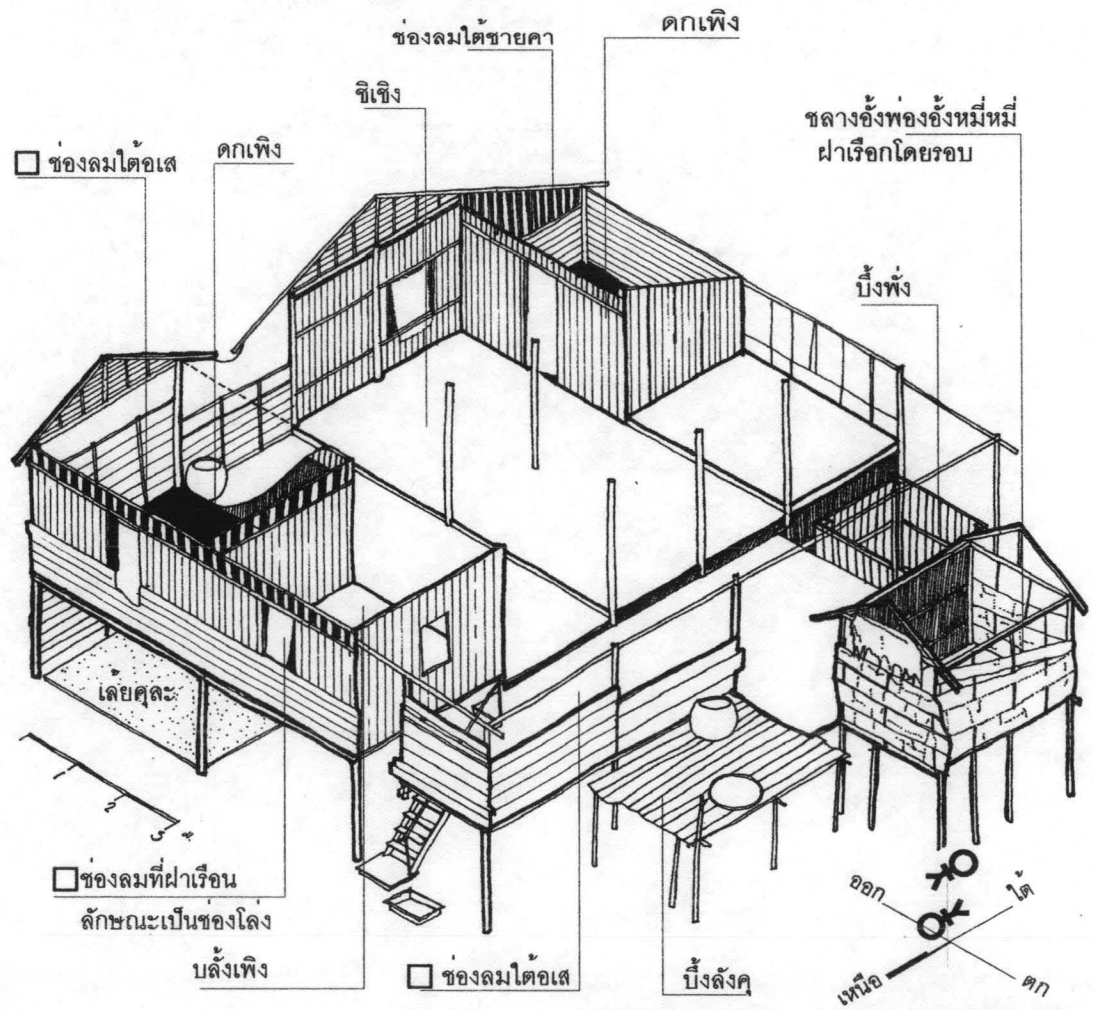
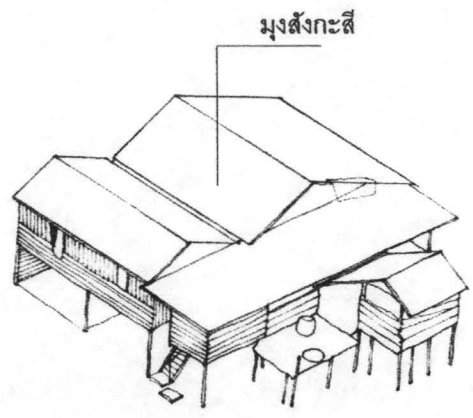
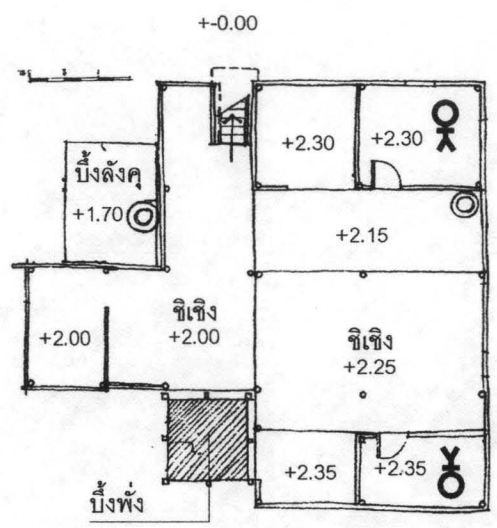
ภาพที่ 96 แสดงรายละเอียดภายในตัวเรือนที่ 9

ภาพที่ 98 แสดงรายละเอียดภายในตัวเรือนที่ 11

	<p>เรือนของนายนา แกนเสนท์ บ้านเลขที่ 22 หมู่ 1 บ.สองพี่น้อง ต.สองพี่น้อง อ.แก่งกระจาน จ.เพชรบุรี</p>	<p>เรือนที่ 12</p>
<p>ผังพื้นเรือน</p>		<p>รูปทรงเรือน</p>

ภาพที่ 99 แสดงรายละเอียดภายในตัวเรือนที่ 12

ภาคผนวก ค.

คำศัพท์ภาษากะเหรี่ยงไป(ท้องถิ่นราชบุรี เพชรบุรี และประจวบฯ) – ภาษาไทยภาคกลาง

กอกบั้ง	- การเกี่ยวข้าว
ก่อหมี	- ก่อเจดีย์
กะล่อม	- กระพ้อม หรือ พ้อม

ภาพที่ 100 แสดงลักษณะกะล่อมในเรือนกะเหรี่ยง

ก่าย (หรืออ่านออกเสียงเป็น กิ๋อ้าย)	- ศาลเจ้าที่
กำไมกะจ้ำ	- หมอผี
กุยบั้ง	- หยอดข้าวไร่, ท้องบั้ง ก็เรียก
เกลี้ยเวียท่อง	- หงส์ทอง
เกล้า	- ชวงเย็น
เกโว	- ชวงเช้า
ซุงพล้า	- ระยะหกศอก
คั้ง	- บันได
คุหล่อง	- ภูเขา
ไค้กล่อง	- เวียนศาลา (ประเพณีเวียนศาลากะเหรี่ยงจัดขึ้นในเดือน 11 ของทุกปี)
ฉกคุ (หรืออ่านว่า ฉกคู้)	- ชั้นวางของที่ทำยื่นออกมาจากฝาเรือนสำหรับเก็บของเครื่องใช้ในครัว
ชลาอั้งพ่องอั้งหมี	- ครัว, ชลางพอหมี ก็เรียก
ซอง	- พื้นที่ที่ยกสูงกว่าซีเงิงไม่มากนัก แต่ต่ำกว่าบั้งเพิง
ซ้อกเชิก	- การเผาไร่
ชะ	- แห

ชะคุด	- แดด
ชะว็องค้ำ	- ฤดูหนาว
ซ้ำ	- ดาว
ชาคู	- ชั้นเก็บของที่ทำขึ้นในระดับฝ้าเพดานโดยใช้ไม้พาดที่ตัวช่อและตัวเส
ซิเซิง	- โถงอเนกประสงค์ในเรือน, ฝา, ซิเซิงค้ำ หมายถึง ฤดูฝน, ซิเซิงดูเกือะ หมายถึง ฝนตกหนัก
ชโยค้ำ	- ฤดูแล้ง
เซิง	- ครกซ้อมมือ
เซิงม่อง	- ครกกระเดื่อง
เซอเก้	- พริก
ชะหังอั้งโย	- กลางวัน, กามมั่งฆ่า ก็เรียก
เซอะเค๋โย	- กลางคืน
ชะเบียง	- พื้นที่เรือนในระดับต่ำกว่าซิเซิง
เซิงหัง	- ปลูกยุ่งข้าว
ไซ้	- คนไทย
ดกเพิง	- ห้องเรือน, พื้นที่ในตัวเรือนมีฝาปิดล้อมทั้งสี่ด้าน มีประตูเข้าออก เชื่อมต่อกับส่วน ซิเซิง ใช้เป็นที่นอนของเจ้าของเรือนและอเนกประสงค์ ถือเป็นพื้นที่เฉพาะของคนในครอบครัวเท่านั้น
ตะกุก	- กัล้วย
ตะวัง	- หมูบ้าน
บั้ง	- หน่อไม้
บั้งมั่ง	- ที่ใส่ปูนกินกับหมาก
บั้ง	- ข้าวเปลือก
บั้งหัง	- ยุ่งข้าว

ภาพที่ 101 แสดงลักษณะบั้งหัง (ยุ่งข้าว) ในเรือนกะเหรี่ยง

บั้งลั้งคุด	- พื้นที่ตากข้าวบนเรือน อยู่กลางแจ้งโดนแดดส่องและฝนสาด อย่าง ลักษณะชานในเรือนไทยภาคกลาง
บั้งเพิง	- พื้นที่รับแขกสูงจากระดับพื้นซีเมนต์ราว 1 คอก
ปี่	- แคน
ไปเตอะร่าง	- ประตู
มิเช็ก	- การพันไร่
พื้งตาน้อง	- ฝาเรือน
พื้งล้า	- ใบพลู
เพี้ยคร้า	- เต่าไฟ หรือ แม่เต่าไฟ
โพ	- ต้นไม้
โพล่ง	- เป็นคำที่ชาวกะเหรี่ยงไปในท้องถิ่นจังหวัดราชบุรี เพชรบุรี และ ประจวบฯ ใช้เรียกตัวเอง
นี่ย	- ผ้า
ไนย	- โง
ม่อง	- โอง
มัวบอง	- ไม้เจาะรูดินสำหรับหยอดข้าวไร่
มี	- ไฟ
มั้ง	- พระอาทิตย์ (หรือออกเสียงเป็น เม็ง ผู้ศึกษาก็ไม่แน่ชัดนัก)
มู้เท้ย พ้าเท้ย	- ทางพ่อ ทางแม่, เป็นสำนวนเปรียบเทียบ กะหรั่งมาทางพ่อ กะเหรี่ยง มาทางแม่
เม็งท้วง	- ทิศตะวันออก
เม็งพา	- ทิศเหนือ
เม็งเต้ย	- ทิศใต้
เม็งเน็ก	- ทิศตะวันตก
ไม้คละ	- ไม้มะค่าแต่
ไม้ไช้ว	- ไม้แดง
ยาฎี	- ปลาตุก
ยาง (หรืออ่านออกเสียงเป็น ชาง)	- กะหรั่ง, เป็นคำที่กะเหรี่ยงไปในภาคตะวันตกของประเทศไทยเรียก กะเหรี่ยงกลุ่มสาขาสะกอในภูมิภาคตะวันตก
ย้าสก	- ไบยาสูบ
เย	- มา
เย้ยลาคุ	- หลังกา
โยบั้ง	- การนวดข้าว
หัง	- ย่อม

ทาสี(หรืออ่านเป็น ทาจิ)	- เกี่ยวเกี่ยวข้าว
ทึย	- น้ำ, ลำห้วย
ทึยเผิง	- ป่อน้ำ
ทึย	- หมา
เทิงห้อง	- ที่ตำหมาก
ไท (หรืออ่านว่า ไถ่ย)	- ไป
ละเอ็ง	- ไม่สวย
ล้งคุ	- พื้นที่, พื้นดิน เช่นดังประโยคของชาวกะเหรี่ยงที่ว่า ไม่มีล้งคุก็อยู่ไม่ได้ หมายถึงไม่มีที่อยู่
ล้งชอง	- พริกพาล(ลักษณะคล้ายพริกไท)
ลิเกอะ	- สวย
ลี่ยปล้า	- ระยะเวลาที่คอก
ลุง	- หิน
ลุงซุง	- หินก้อนเล็กที่ตั้งในเตาไฟ
เล้ย	- เรือน
เล้ยคุละ	- ใต้ถุนเรือน
เล้ยลา	- พื้นเรือน, เล้ยเพิง ก็เรียก
เล้ยเท็ง	- เสาเรือน
วังคู้	- ดิน
สกาก่อง	- ใจสลาย
สลู	- ศาลาประจำหมู่บ้าน ใช้สำหรับประกอบพิธีกรรมทางความเชื่อ
สะวียหมี่	- หิวข้าว
สี่ซ้า	- หมา
สี่ย	- ลมพัด
หน้าริคุเล	- ไปไหนมา
หน้าทะ (หน้าก้า)	- ทอผ้า
หน้าเชิก	- ปลุกข้าวไร่
หน้าไชย	- ทำนา
หมี่	- ข้าวสวย, ข้าวที่หุงสุกแล้ว
หมี่ยโย่ว	- แมว
หล่า	- เดือน, ดวงจันทร์
หล่าค็อก	- เดือนเก่า(เดือนสิงหาคม), เดือนตะกวด(ค็อก หมายถึง ตะกวด)
หล่าพ้ง	- เดือนหงาย
หลี่ไจ้	- ไปเที่ยว

หลี้ย	- ลม
เหน่อ	- เธอ, คุณ
เหย่อ	- ฉันท, ข้าพเจ้า
เหย่อบ๊ะสะเหน่อ	- ผมหลงไหล เสน่หาคุณ
เหย่อเอ๊ะเหน่อ	- ผมรักคุณ
เหร้ออี้อ่าอ่าล่าง	- ส้วม, ที่ขี้
เห่อเจี้ย	- คนจีน
เห่อเลี้ยว	- คนลาว
อั้ง	- กิน, รับประทาน
อั้งลั้งตะกอย	- ที่ตากกล้วย
อั้งหมี่	- กินข้าว
อั้งหมี่ต้อง	- กินข้าวห่อ, ประเพณีผูกแขนเรียกขวัญ กินข้าวห่อกะเหรี่ยง ประจำเดือน เก้า(เดือนสิงหาคม) ของทุกปี
เอ่อมาก	- ภรรยา
เอ่อวา	- สามี
เอ่อเม็กอ้อ	- สวัสดิ์ (เป็นคำใช้ทักทายของชาวกะเหรี่ยงในจังหวัดกาญจนบุรี)

คำศัพท์ภาษาไทยภาคกลาง - ภาษากะเหรี่ยงไป(ท้องถิ่นราชบุรี เพชรบุรี และประจวบฯ)

กระพ้อม หรือ พ้อม	- กะล่อม
กล้วย	- ตะกวย
กลางวัน	- สะหังอ้งโย, กาบมิ่งซ่า ก็เรียก
กลางคืน	- เซอะเค้ยโย
ก่อเจดีย์	- ก่อหมี
กะหรั่ง	- ยาง (หรืออ่านออกเสียงเป็น ขาง) เป็นคำที่ใช้เรียกกะเหรี่ยงกลุ่มสาขา สะกอในภูมิภาคตะวันตก
กะเหรี่ยง	- โพล่ง (เป็นคำที่ชาวกะเหรี่ยงไปในท้องถิ่นจังหวัดราชบุรี เพชรบุรี และ ประจวบฯ ใช้เรียกตัวเอง)
กิน, รับประทาน	- อั้ง
กินข้าว	- อั้งหมี
กินข้าวห่อ, ประเพณีผูกแขนเรียกขวัญ	- อั้งหมีถ่อง
เกี่ยวข้าว	- กอกบั้ง
ข้าวสวย, ข้าวที่หุงสุกแล้ว	- หมี
ข้าวเปลือก	- บั้ง
คนจีน	- เห่อเจ้ย
คนลาว	- เห่อเลี้ยว
คนไทย	- ไซ้
ครกกระเดื่อง	- เซ็งม่อง
ครกข้อมมือ	- เซ็ง
คร่ำ	- ซดางอั้งฟองอั้งหมี, ซดางพอหมี ก็เรียก
เคียวเกี่ยวข้าว	- ทาฮิ(หรืออ่านเป็น ทาจ)
แคน	- ปี้ย
โจ	- ไนย
ใจสลาย	- สกาก่อง
ฉัน, ข้าพเจ้า	- เหย่อ
ช่วงเช้า	- เกโว
ช่วงเย็น	- เกล้า
ชั้นเก็บของที่ทำขึ้นในระดับฝ้าเพดานโดยใช้ไม้พาดที่ตัวซื่อและตัวอเส	- ซาคู
ชั้นวางของที่ทำยื่นออกมาจากฝ้าเรือนสำหรับเก็บของเครื่องใช้ในครัว	- ฉกคุ (หรืออ่านว่า ฉกคฺฐิ)
ชาน	- บั้งลั้งคุ
ดาว	- ซ้ำ

ดิน	- วังคู้
เดือน, ดวงจันทร์	- หล่า
เดือนหงาย	- หล่าฟั้ง
เดือนเก่า(เดือนสิงหาคม)	- หล่าค้อก
แดด	- ซะคุ
ต้นไม้	- โฟ
เตาไฟ หรือ แม่เตาไฟ	- เพี้ยคร้า
ไต้ถุนเรือน	- เลี้ยคุละ
โถงอเนกประสงค์ในเรือน, ฝน- ชิเชิง	
ทอผ้า	- หม่าทะ (หม่าก้า)
ทางพ่อ ทางแม่	- มู่เท่ย พ้าเท่ย(เป็นสำนวนเปรียบเทียบ กะหรั่งมาทางพ่อ กะเหรียงมาทางแม่)
ทำนา	- หม่าไฉ้ย
ทิศตะวันตก	- เม็งเนิก
ทิศตะวันออก	- เม็งท้วง
ทิศเหนือ	- เม็งพา
ทิศใต้	- เม็งเต้ย
ที่ตากกล้วย	- อั้งลู่ตะกุย
ที่ตำหมาก	- เท็งท้อง
ที่ใส่ปูนกินกับหมาก	- บั้งมั่ง
เธอ, คุณ	- เหน่อ
นวดข้าว	- ไยบั้ง
น้ำ, ลำห้วย	- ที้ย
บ่อน้ำ	- ที้ยเม็ง
บันได	- คั่ง
ใบพลู	- ฟั้งล้า
ใบยาสูบ	- ย้าสก
ประตู	- ไปเตอะร่าง
ปลาตุก	- ยาฎี
ปลุกข้าวไร่	- หม่าเชิก
ปลุกย้งข้าว	- เชิงฟั้ง
ไป	- ไท (หรืออ่านว่า ไถย)
ไปเที่ยว	- หลี่ไจ้
ไปไหนมา	- หน่าริคุเล

ผมรักคุณ	- เขยอเอ๊ะเหน่อ
ผมหลงไหล เสน่หาคุณ	- เขยอบ๊ะสะเหน่อ
ผ้า	- นี๊
เผาไร่	- ซ้อกเช็ก
ฝนตกหนัก	- ซิเซิงดูเกื้ออะ
ผ้าเรือน	- ฟิ่งดาม้อง
พระอาทิตย์	- มั้ง (หรือออกเสียงเป็น เมิง ผู้ศึกษาก็ไม่แน่ชัดนัก)
พริก	- เซอเก็
พริกพาล	- ลั้งซ่อง
พื้นที่, พื้นดิน	- ลั้งคุ
พื้นที่ภายในเรือนที่ยกพื้นสูงกว่าระดับซีเซิงไม่มากนัก แต่ต่ำกว่าบั้งเพิง - ของ	
พื้นที่รับแขกในเรือน	- บั้งเพิง
พื้นที่ในตัวเรือนมีระดับต่ำกว่าซีเซิง	- ซะเบียง
พื้นเรือน	- เลี้ยลา, เลี้ยเพิง ก็เรียก
พื้นไร่	- ผิเช็ก
ไฟ	- มี
ภรรยา	- เอ่อมาก
ภูเขา	- คุหล่อง
มา	- เย
แมว	- หมี้ยโย่ว
ไม่สวย	- ละเอ็ง
ไม้มะค่าแต่	- ไม้คละ
ไม้เจาะรูดินสำหรับหยอดข้าวไร่	- มัวบอง
ไม้แดง	- ไม้ไช่ว
ย่าม	- ทัง
ยุงข้าว	- บั้งพั่ง
ระยะสี่ศอก	- ลี้ยพล้า
ระยะหกศอก	- ชุงพล้า
เรือน	- เลี้ย
ฤดูฝน	- ซิเซิงค่า
ฤดูหนาว	- ซะว็องค่า
ฤดูแล้ง	- ซโยค่า
ลม	- หลี
ลมพัด	- ลี

เวียนศาลา (ประเพณีเวียนศาลากะเหรี่ยงจัดขึ้นในเดือน 11 ของทุกปี) - ใต้กล่อง	
ศาลาประจำหมู่บ้าน ใช้สำหรับประกอบพิธีกรรมทางความเชื่อ - สด	
ศาลเจ้าที่	- ก่าย (หรืออ่านออกเสียงเป็น กิอ้าย)
ส้วม, ทัช	- เหว่ออี้อ่าล่าง
สวย	- ลีเกื้ออะ
สวัสดี	- เอ่อเม็กอ้อ (เป็นคำใช้ทักทายของชาวกะเหรี่ยงในจังหวัดกาญจนบุรี)
สามมี	- เอ่อวา
เสาเรือน	- เลี้ยเท็ง
หงส์ทอง	- เกลี่ยเวี้ยทอง
หน่อไม้	- บั้ง
หมอมผี	- กำม่กะจ้ำ
หมา	- ทุ้ย
หมาก	- สี่ซ่า
หมู่บ้าน	- ตะวัง
หยอดข้าวไร่	- กุยบั้ง, ท้องบั้ง ก็เรียก
หลังคา	- เยี้ยลาคุ
ห้องเรือน	- ดกเพ็ง
หิน	- ลุง
หินก้อนเส้าที่ตั้งในเตาไฟ	- ลุงซุง
หิวข้าว	- สะวียหมี่
แห	- ชะ
โอ่ง	- ม่อง

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ชื่อ นายพงศกร ตุ่มปรีक्षा
เกิด 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2519 ที่กรุงเทพมหานคร และย้ายภูมิลำเนาไปอยู่ในจังหวัดสิงห์บุรี
ลพบุรี และนนทบุรีเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน
วุฒิ สถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต
ประวัติการศึกษา สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีสถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยรังสิต ในปีการศึกษา
2542 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต ที่จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2547